

Szerkesztő: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, VerseczElőfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona
Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet VerseczHirdetési díj peletsoronként
12 fillér. Nyiltárban egy
sor 20 fillér.Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési irodában

Előbb: „Délvidéki Nemzetőr“

— A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE —

Emberek és erkölcsök.

«A mi időnknek — írja Ambrus Zoltán — a kötelesség hiánya után mindjárt a felelősségérzet hiánya a legjellemzetesebb és igazán uralkodó vonása».

Valóban a családon kezdve a közélet valamennyi szervezetében olyan szembeeszkő bizonyosságát látjuk az Ambrus Zoltán szavainak, hogy az egyenesen kétségbeesztő.

Vannak családapák, kik minden legkisebb lelkifurdalás nélkül nyakára hágnak annak a vagyonnak, annak a keresetnek, ami a családjuk jólétére, vagy éppen eltartására szükséges. A klubok kártyaszobáiban, a vendéglők szeparéiban igen sok család jóléte veszett már el örökre.

Gyermeke nevelésére, jövő sorsára igen sok atya nem gondol. Beadja az iskolába, tovább nem törődik vele. Jár-e iskolába, van-e tanszere, tanul-e, kik a pajtásai, hol tölti a szabad idejét? — ilyesmire gondolni eszébe sem jut. Ha bajba kerül a gyermek, összetöri kezét-lábát s azzal megtette a kötelességét, — a gyermek pedig folytathatja ott, ahol elhagyta.

A gyermek előtt szabadon tesz, beszél mindent, mindenről s nem tudja, hogy tette milyen rombolást visz végbe annak lelkében. Az életközdelemben ingerültté lett férfi sötét színben látja az embereket, intézményeket egyaránt s ezt a sötét színt beszívja a gyermek lelke, mint a száraz szivacs a nedvességet s egész életében ez a színtonus lesz itéletének és hangulatának alapvonása. A gyermek lelke olyan mint az aeol hárfá hurja, meiyen a legkisebb szellőtől az orkánig a levegő minden hulláma hangot ad, léte, tartóssága a levegő-hullámok mineműségétől függ. A családi élet minden hangulathulláma érinti a gyermek gyöngye lelkét, a durva, az erős ütések eltompítják s a finomabb érzések felfogására képtelenné teszik, így az élet ezer szépségének az élvezésére elveszti a fogékonyságot, — a társadalom pedig ellenséget nyer benne.

Minden ember felelős magáért és övéért annak a társadalomnak, melyben élnie kell. Senki sincs jogosítva, hogy az évezredek megfeszített munkájával megalapozott és kiépített társadalmi szervezetet akár önmaga, akár hozzátartozói által lerontsa, vagy lerombolni megkísérelje.

Azok a szabad tudósok, akik a társadalom alapját hasogató destruktív munkát tudomány-nak nevezik, vétkeznek a társadalom ellen, mert felelősség nélkül gyujtogatnak. Ki nem forott, meg nem értett, gyakorlatilag ki nem próbált elméleteket — tények gyanánt dobnak a könnyűvérű, kritikai feldolgozásra készületlen tömeg gyermekeleke elé, anélkül, hogy számolnának az egyéni és társadalmi kárral, amit okoznak.

Aki testileg agyonüt egy embert — felkötik, de aki lelkileg agyonüt százakat — az a szabad szó és szabad sajtó törvényes védelme alatt borostyánt arat.

Nincs olyan gyenge elméjű háztulajdonos, aki szó nélkül tűrné, hogy háza alapköveit a tudomány vagy a művészet hamis czégére alatt kihuzogálják, hogy összedüljön. A társadalom azonban nyugodtan tűri, hogy Nick Karterekkel, szükség nélküli magántudós elméletekkel, művészi reprodukciókként beadott erjesztő gombákkal aláássák fenntartó pilléreit, ráuszítsák a megháborodott elméjű szerencsétlen flótások százait.

Az igazi tudomány nem lehet társadalom ellenes, nem lehet destruktív irányzatú, hanem

társadalom erősítő, összetartó, fejlesztő, előbbrevivő. Romokon nem lehet építeni mert nincs aki építsen.

Ideje volna, ha a felelősség tanát bevinnék a nép legszélesebb rétegeibe is, hogy számon tudja kérni a boldogító apostoloktól cselekedeteik súlyát, értékét és életrevalóságát.

Milyen gyorsan megtisztulna a tér a felelősség nélküli ön- és közveszélyes magántudósoktól és világboldogítóktól, ha megkérdéznék tőlük: mire jó és ki bizonyította be az ő igazságukat? Hol vannak az eredmények, amelyeket ígérnek? Micsoda alapon vallják okosabbnak magukat, akik cselekyő életet nem is élnek, azoknál akiket az élet formált társas lényekké, társas élet szervezőkké?

Egyáltalában miért kell a legtöbb embernek új világnézet, mikor a jelenlegit sem ismeri? Több felelősséget s akkor rájövünk az igazi utra! . . . H.

HIREK.

Zita ünnepély. Szeretett királynénk születése napját városunk közönsége is igyekezett méltóképen megünnepelni. Középületeink lobogósiszt öltöttek csüttörtökön s valamennyi felekezet templomában hálaadó istentiszteletet tartottak. Főrealiskolánk ifjusága a tanári karral együtt a Hungária nagytermében külön Zita ünnepélyt rendezett igen szép számu közönség jelenlétében. Az ünnepélyen két számmal (Hymnusz és Szózat) vett részt a realiskola énekkara Kovács Gyula dr. tanár fáradhatlan és kiválóan sikeres vezetése mellett. Az ifjusági zenekar pedig meglepő ügyességgel játszott el Offenbach: Orpheus az alvilágban c. operettjéből egy pompás egyveleget és az Alpesi Indulókat. Az igen szépen és tartalmasan összeállított alkalmi beszédet Kovács Miklós tanár tartotta meglepő szónoki lendülettel és hévvel. A minden tekintetben sikerült műsort még Neuhaus Lenke k. a. ügyes szavalata és Tausz Ferenc VIII. osztályt végzett tanuló temperamentumos hegedűjátéka tették változatosá. A közönség önkéntes adományából az «Erdélyi Menekültek Zita Otthoná javára 361 korona gyűlt be. — A nagyobb és feljegyezhető adományok a következők voltak: Honvéd tisztikar 50 K, dr. Rezuca István, Izr. Nőegylet, özv. Kohn Emilne, dr. Seemayer Károly 20—20 K, Bichler János, dr. Kerpel Zsigmond, dr. Hemberger Rezső, Singer Rezső, Schenk Ferenc, N. N. 10—10 K, Petrovits Szilárdné 3 K. Fogadják az adományozók az on is az igazgatóság hála köszönetét adományaikért.

Áthelyezés. Temesvármegye alispánja az elhalálózás folytán megüresedett ujaradi főszolgabírói hivatalt Heinrich Árpád volt fehértemplomi főszolgabíróval töltötte be. Fehértemplomba pedig Kálói Nagy Gyula volt vngai főbíró és nagytehetségű postát helyezte át, aki évekkkel ezelőtt szolgabíró volt Fehértemplomban s kiváló egyéni és hivatali kvalitásaival közbecsülést és igen nagy népszerűséget vívott ki magának.

Vannak még becsülétes megtalálók. A napokban egy helybeli ismert nevű úriember, közhivatalnok, a korzóa elveszített néhány koronát bankjegyekben. Vesztésébe már-már belenyugodott, nem is remélve, hogy pénzét valaha visszakapja, amidőn a rákövetkező napon a rendőrfőkapitányság egyik helyi lapban közölte, hogy az utca egy pénzösszeget találtak s igazolt tulajdonosa a rendőrségen átvetheti. Az igazolt tulajdonos azonnal át is vette elveszített tulajdonát s ez uton mond kö-

szönetet a becsülétes megtalálónak, valamint a pontos és lelkiismeretes rendőrségnek.

Új örlési rendelet. A legújabb ministeri rendelet erfelmében mostantól kezdve további intézkedésig a búzából 18% fehérlisztet, 21% főzölisztet, 51% kenyérlisztet, vagyis összesen 90% lisztet kell kiőrölni. Mig korára mindössze 7—8%, elporlásra pedig 2—3% jut. Szóval valamivel barnább kenyeret fogunk ugyan enni, de még mindig jobb lesz a helyzetünk mint pl. a bécsieknek kenyér dolgában.

A jótékony célú hangverseny az elesett tanítók özvegyei és árvái javára folyó hó 22-én a Glückmann-féle nagyteremben lesz megtartva. A hangversenyt bevezeti Molnár József k. tanfelügyelő megnyitó előadása. A műsor magában foglalja az igen szerencsésen kiválasztott ének- és zeneszámokon kívül Ferch Vilmos mesteri zongorajátékát és a Burghardt-féle elemi iskolák tanítványai által előadandó két mesejátékot. — A műsor változatosága folytán érdeklődéssel várják városzerte eme hangversenyt.

Katonai rendőrség a vasutak szolgálatában. Az állandóan napirenden levő vasúti tolvajlások, melyek a rendőrség minden ébersége mellett is napról napra nagyobb arányokat öltenek, végre erélyes fellépésre kényszerítették az illetékes hatóságokat. Egy, a napokban tartott, értekezeten, amelyen képviselve volt a hadügy — és honvédelmi ministerium, az államrendőrség és az államvasutak igazgatósága, — határozatilag kimondták hogy a vasúti lopások megakadályozása céljából német mintára külön katonai vasúti rendőrség fog szervezteni. A Magyar-Osztrák monarchia evégből 32 kerületre oszlik. Minden kerületnek meg lesz a maga külön katonai rendőrsége, amely 20 közlegényből s egy tiszt vezetésére alatt 5 altisztből fog állani. Ezen kívül minden nagyobb állomásnak lesz egy külön állomási rendőrsége, amely a vonatokat ellenőrzi és az utasokat szemmel tartja.

Új rendelet a cselédekre vonatkozólag. A cselédkönyveknek megújítása és a cseléd fényképével ellátása az egész országra nézve kötelezőleg f. évi május 31-én lép életbe. Kötelező tehát minden cseléd május 31-ig a rendőrségnél új cselédkönyvet váltani, azt fényképével ellátni s a könyv kiállításért egy koronát, bélyegre pedig 30 fillért fizetni. A cseléd kivánságára a régi cselédkönyveket visszaadják ugyan, de ezek ezentul csak magánokiratul használhatók fel. Megújított és az arcképpel ellátott cselédkönyv nélkül sem cselédet föl fogadni sem cselédnek szolgálatba lépni nem szabad.

Tisztelt közönség kérétek, szolgálhiány miatt ideiglenesen a rendelt könyveket, folyóiratokat díszlapokat, zeneműveket stb. elvitetni. — Kirchner A. könyvkereskedés.

Népünnepély a verseczi polgári menház javára f. hó 19-én az itteni kereskedő ifjuság népünnepélyt rendez.

A karánsebesi Erzsébet szobor leplezése. Karánsebesen hétfőn leplezték le a Károly király képviselőjében megjelont Albrecht főherceg részvételevel Erzsébet királyné szobrát és a karánsebesi főgimnázium hősi halált tanárainak és tanulóinak emlékművét. Mindkét emlék Horvay János szobrászművész alkotása. Az ünnepi beszédet dr. Föttevényi Nagy Olivér főispán mondotta. Majd Albrecht főherceg beszélt és összehasonlította azokat a nehéz idöket, amikor a magyarság felülmulhatatlan aldozatkészséggel és hűséggel sietett hazájának és királyának védelmére. Külön megemlékezett a főherceg a magyar ifjuságnak győnyörű hadi szerepléséről és a volt Határvidék századok

viharaiban kipróbált hűségéről. A beszéd magyarsága és melegsége nagy lelkesedést keltett. Végül az énekkar Kern Aurél Erzsébet himnuszát énekelte a szerző vezetésével. A főherceg délután résztvett a főgimnázium új palotájának felavatásán, majd az Aldunára utazott.

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetünket nyilvánítjuk ez uton mindazoknak, kik felejthetetlen emlékü nöm, illetve édes anyám temetésén megjelenésükkel mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek és koszorúkkal fejezték ki részvétüket. Ezzel kapcsolatban ugyancsak halás köszönetünket fejezzük ki Waigand Ferenc urnak és családjának (Baross tér 4), akik drága Boldogultunkat hosszas betegsége alatt felebaráti jóság'ól vezettetve, önmegtartóztatással és teljes odaadással ápolták.

Sarkadi Izó. Sarkadi József.

Felelős szerkesztő: Kirchner Ernő.

Király-Mozi.

Vasárnap május 12-én

3 nagy előadás

Szálloda megnyitás

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a

Metropol szállodát

átvettem.

Kittűrő hűvös ételek. Tiszta jó italok. Elegáns vendégszobák.

Számos látogatásért esedezik

Klein Ignác, vendéglős.

Városi mozi.

Vasárnap május 12-én

3 nagy előadás

Viszkelegséget, sömört, ruht

a leggyorsabban elmulasztja a dr. Fleisch-féle eredeti törvényesen védett

„Skaboform barna zsir“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti peccsés dr. Fleisch-félet kérjünk. Próbátételek 2 30 K, nagy tégely 4 K, családi adag 11 K.

Versecz és vidéke részére főraktár Kuchler Béla „Mégváltó” gyógyszerháza Verseczen.

Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk.

Hirdetmény.

Folyó évi május hó 16-án délelőtt 8 orakor a Ziegenzucht-Verein prágai czég veszélyére és kárára körülbelül 40 darab fajkecske a verseczi közvágóhid előtti vásártéren nyilvános árverésen eladatni fognak a királyi közjegyző körben jötte mellett.

Verseczen 1918 évi május hó 11 napján.

Dr. Kovács Gyula és társai

Versecz, th. város közzelemezési hivatalától. 1173 szám K. E. 1918.

Hirdetmény.

Az Országos közzelemezési Hivatalt vezető m. kir. minister 89.000 1918-VI. számú rendelete.

A magy. kir. ministerium 4782 1017. M. E. számú rendelkezés 2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a zsirfogyasztás egységes szabályozása érdekében a zsirból (sertészsir, margarin, növényzsir, növényi olaj, vagy emberi élvezetre

alkalmas más zsiradék vagy olaj) és szalonnából fogyasztható mennyiséget további rendelkezésemig a következőkben állapítom meg:

Az egy-egy személy által fogyasztható havi adag az említett zsiradék felékből összesen általában legfeljebb 42 (negyvenkettő) dkg mely sertészsirnál megfelel 48 dkg. szalonnának.

Az ipari, valamint nem a mezőgazdaságban foglalkoztatott nehéz testi munkások ellátásánál indokolt esetekben a kivételeket esetről esetré a szükséghez képest fogom megállapítani.

A rendes (állandó) mezőgazdasági munkások (ideértve a cselédeket és hadifoglyokat is, legfeljebb havi 1 kg; az időszaki munkások alkalmazásuk tartama alatt legfeljebb havi 1 1/2 kg, az e két csoportba tartozók közül pedig azok akik aratásnál hordásnál vagy cséplésnél vannak foglalkoztatva, a munkák végzése közben legfeljebb havi 3 kg. zsiradékot fogyaszthatnak.

A most megállapított fejadagnál nagyobb mennyiség tehát beszerzési csoportok, vállalatok, munkaadók stb. által ellátandók számára semmi esetre ki nem szolgáltatható.

Ezen rendelet a kihirdetés napján lép életbe s ennek következtében minden munkaszerződésnek (konventio stb.) a fentiekkel ellentétes kikötései hatályukat veszítik s a munkaadó a jelen rendelet alapján kiszámítandó mennyiség-nél többet ki nem szolgáltatthat.

Bevásárlási jegyre azonban továbbra is fejenként és havonként csak 40 dkg. árusítható.

BODRY, vár. tan., hivatal főnök.

Versecz, thjff. város tanácsától.

7110. szám 1918. tan.

M. kir. ministeriumnak 1677/1918 számú rendelete értelmében Versecz város tanácsa.

Közhírré teszi.

1. §. Buzát, rozsot, kétszerest, árpát és zabot zöld (be nem érett) állapotban etetni kaszálni, vágni vagy bármely más módon felhasználni csak a következő esetekben szabad:

1. Ha valamely elemi csapás jég, víz, fagy a termés beérését lehetetlenné teszi vagy ha az illető területnek valamely más növényvel való hasznosítása kívánatos és lehetséges

2. Ha a terményt zöld takarmány nyerése céljából vetették, de a felhasználás abban az esetben is csak olyan mértékű lehet hogy az illető terményből az 1918. évi szemtermelésre megmaradó terület ne legyen kisebb, mint ugyanazon terményből az 1917 évben szemtermelés végett bevetett terület.

2. §. Az 1. §-ban említett eseteket kivéve az 1916 évi termelésre vetett búzát, rozsot, kétszerest, árpát és zabot zöld (be nem érett) állapotban etetni, kaszálni, vágni vagy bármely más módon felhasználni tilos.

3. §. Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, vagy megszegésénél vagy kijátszásánál bármely módon közreműködik, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik.

4. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Versecz, th. város tanácsának 1918. évi április hó 28-én tartott üléséből.

Dr. REZUCHA, kir. tan., polgármester.

Versecz, thjff. város tanácsától.

7015. szám-1918. tan.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi minister úrnak f. évi április 19-én kelt 14127 számú XII. A 2. 1918 rendelete értelmében.

Közhírré tétetik.

A csépléshez szükséges motorhajtóanyagok a mezőgazdasági motortulajdonosok részére a kellő időben való biztosítása céljából szükséges, hogy mindenn motortulajdonos üzemanyagszükségletét — amennyiben ezt eddig nem tette volna meg — legkésőbb folyó évi május hó végéig az eddig szokásos módon és az eddig használt űrlapokon, amelyek a motorhajtó anyagot szállító gyároknál illetve cégeknél kaphatók, a m. kir. földmívelésügyi ministerium XII. A. h.

üzemanyagszükségletét legkésőbb 1918. évi május hó végéig az eddig szokásos módon és az eddig használt űrlapokon, amelyek a motorhajtó anyagot szállító gyároknál illetve cégeknél kaphatók, a m. kir. földmívelésügyi ministerium XII. A. h. ügyosztályánál ökvetlenül jelentse be. A kérelemben az illető neve, pontos lakóhelye, motorjának löereje, a szükséges anyagok (benzin, kenőolaj) mennyisége valamint a gyár illetve cég, ahonnan a motorhajtóanyagot beszerezni kívánja, pontosan feltüntetendő és ezen összes adatok az illetékes községi előljárási városi hatóság) által igazolandók.

A hatósági igazolás nélküli bejelentések figyelembe nem vehetők.

Az üzemanyagot szétosztó illetve árusító cég benzinnel vagy benzolnak hordóként való szabad eladására a folyó évben nem nyerne jogosultságot, miért is ezen üzemanyagok csak a m. kir. földmívelésügyi ministerium XII. A. h. ügyosztálya által kiadott beszerzési engedélyek alapján szerezhetők be, illetve a motorhajtóanyagot árusító cégek azokat csak ill. engedélyek alapján szolgáltatathatják ki.

Minthogy pedig a benzint szétosztó cégek panaszolták hogy a gazdák a nekik a benzinszállítás alkalmával kölcsönadott hordókat vissza nem küldik és mivel új hordókat beszerezni a mai viszonyok között alig lehet, a gazdák saját jól felfogott érdekükben az üres hordókat a benzint szolgáltató kölcsönadó cégekhez sürgősen küldjék vissza, mert ellenkező esetben a benzin szállítás esetleg egészen elmaradhat és az emiatt kelt panaszok természetesen figyelembe nem vehetők.

Versecz, th. város tanácsának 1918 évi április hó 28-én tartott üléséből.

Dr. REZUCHA, kir. tan. polgármester.

3163/1918 Rkp szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a mezőrendőri törvény 51 §-a értelmében minden, birtokos köteles birtoka egész területén az arankát megjelenése után azonnal, de legkésőbb folyó évi május hó végéig alkalmas módon kiirtani.

A mulasztók az 1894 évi XII. tez., 95 §-ának k. pontja alapján, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők s azok kivül az aranka irtást a mulasztók költségén hivatalból fogom eszközöltetni.

Rendőrkapitányság.

Versecz, 1918 évi április hó 27-én.

Dr. BUÓCZ, v. főkapitány.

6457 szám 1918 tan.

Hirdetmény.

A m. kir. ministerium f. évi április hó 6 évi 13000/1918. M. E. számú rendelkezéssel a dohánypótszerek tárgyában a következőket rendeli.

1. §. Dohánypótszert iparszerűleg előállítani, (gyártani) vagy forgalomba hozni, vagy a külföldről evégből behozni, csak a m. kir. dohányjövédék útján szabad.

Dohánypótszert a dohány pótlása vegett kikészített minden olyan növényi anyag, amely akár önmagában, akár dohánnyal, vagy más anyaggal keverten dohány módjára használható.

A részletes szabályokat a pénzügyminister rendelettel állapítja meg.

2. §. Aki a jelen rendelet, vagy a pénzügyministernek a jelen rendeletet alapján kibocsátott rendelkezését megszegi amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik kihágást követ el és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek a mennyisége, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért az alkalmazandó pénzbüntetés kétezer koronán felül, a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet.

A kihágás tárgyát képező készlet feltétlenül elkobzandó. Az elkobzott készlet értékének egyötöde a feljelentőt, többi része a felmerült költségek levonásával a Hadirokkantak Segély-alapját illeti.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak rendőri büntető bíróságnak az államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horvát-Szlavónorsyagokban e kihágás miatt az ottani jogszabályok szerint az erre hivatott hatóságok járnak el.

3. §. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

Versecz, 1918 évi április hó 19.

Dr. REZUCHA, kir. tan., polgármester.